

Opis zanimanja

Spiker (Announcer)

Opis posla:

Spikeri rade na radijskim i televizijskim stanicama. Oni najavljuju sve što ulazi u neki elektronski medij, radijski ili televizijski program. Najavljuju dnevni program, emisije, muzičke numere, pojedince koji nastupaju u programu, čitaju vesti i druge tekstove u govornom programu, a mnogi od njih čitaju i reklamne poruke. To im je osnovni zadatak, međutim, u manjim radijskim i televizijskim stanicama često se posao spikera prepliće s poslom novinara, urednika, voditelja, a često i s poslom tehničara koji upravlja elektronskim spravama i instrumentima pa jedna te ista osoba često i najavljuje emisije i čita i uređuje vesti, piše i čita svoje komentare ili vodi emisije u koje se direktno uključuju slušaoci, odnosno gledaoci, neka poznata osoba telefonom ili u studiju. Ponekad spikeri učestvuju u zabavnim ili muzičkim priredbama. U većim stanicama posao je jasnije razdvojen pa se, na primer, razlikuju spikeri koji čitaju vesti od onih koji najavljuju emisije i slično.

Radni uslovi:

Spikeri obično rade u svetlim, svežim i zvučno izolovanim studijima, ako je reč o velikim medijima. Ima, međutim, studija u kojima je povišena temperatura ako se rashladni uređaji moraju isključiti jer stvaraju preveliku buku. Radno vreme je najčešće u smenama, a zavisi od vremena emitovanja radijske ili televizijske stanice. Kako se program radijskih i televizijskih stanica mora poštovati doslovno u sekundu, to posebno obavezuje i spikere pa oni moraju jako dobro voditi računa o vremenu i tačnosti, a to može povlačiti za sobom stalnu napetost. Posledica toga može biti mentalni umor. Još veći mentalni umor zahteva složeniji posao, na primer, moderacija razgovora više osoba istovremeno, posebno ako su neke od njih u studiju, a neke u publici i ako se radi o razgovoru uživo. S druge strane, taj posao nikad nije isti, vrlo je raznolik, omogućava da neko postane poznat, što donosi zadovoljstvo ambicioznijima, onima koji su znatiželjni i onima koji žele uvek nešto novo i nešto više.

Poželjne osobine i kvalifikacije:

Najvažnije za spikere je da poseduju dobru sposobnost komunikacije i uverljivost u nastupu, zatim da imaju prijatan glas, da govore bez ikakvih poteškoća, da imaju odličnu dikciju i da su sposobni da čitaju tekst neutralno, tako da ne nametnu lični stav o sadržaju. Spikeri, posebno televizijski, moraju imati veliku moć koncentracije, jer ponekad u isto vreme moraju čitati vest ili razgovarati s gostom i slušati šta im kroz slušalice govori reditelj i pratiti na posebnom monitoru ono što u tom trenutku vide gledaoci kao gotov proizvod. U isto vreme, moraju zamisliti svoju publiku, koju niti vide niti čuju i to ne kao bezličnu masu, nego kao skup pojedinaca kojima se obraćaju svakom pojedinačno. Televizijski spikeri moraju imati i prijatan nastup, u najmanju ruku ne smeju delovati odbojno pri prvom kontaktu. Kod njih se posebno cení i opšte obrazovanje, poznavanje stranih jezika i posebnih područja - politike, kulture, sporta, ekonomije. Takođe, važno je da imaju osećaj za vreme te da znaju odabrati odgovarajuću količinu informacija koju mogu saopštiti u određenom periodu. Ceni se i snalažljivost, brzina reagovanja na nepredvidljive situacije, kao i inteligencija.

Osposobljavanje i zapošljavanje:

Pri zapošljavanju, audicija je obavezna za sve, a na njoj se, uz glasovne i govorne komponente, ocenjuje i nastup i komunikaciona verodostojnost. Nakon toga kandidati se osposobljavaju u internim školama i vežbom, radeći s lektorima, fonetičarima, a stiču i znanja o prirodi medija za koji se pripremaju te specifičnostima nastupa na njemu. Dok je, naime, na radiju isključivo sredstvo komunikacije glas, na televiziji su to i mimika, držanje tela i pokret. Spikeri napreduju od najavljiivača emisija do čitača vesti i komentara, a mogu se i specijalizovati za određene teme ili tematska područja, kao što su politika, zdravstvo, privreda i slično. Ako poslu spikera dodaju i posao novinara, napreduju do komentatora, urednika, voditelja razgovora u studiju ili na raznim tribinama. Veština lepog govora na radiju i televiziji uvek je njihova prednost. U razvijenijim zemljama napredovanje ide od malih mesta i malih lokalnih stanica prema velikima.